

Generalitat de Catalunya
Departament de Governació
i Administracions Públiques
**Secretaria de Telecomunicacions
i Societat de la Informació**

Proposta de model d'acreditació de competències en tecnologies de la informació i la comunicació

Resum executiu

19 de febrer de 2008

Índex

1. Exposició de motius.....	3
2. Objectius i característiques de l'acreditació.....	3
3. Model d'acreditació proposat	3
4. Procés d'acreditació i sistema d'avaluació	3
5. Suport tecnològic	3
6. Correspondència i equivalències	3
7. Estructura organitzativa.....	3
8. Pla d'implementació	3

1. Exposició de motius

Aquesta proposta de model d'acreditació respon a l'encàrrec del Govern de Catalunya a la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació de desenvolupar "una acreditació de coneixements i competències en tecnologies de la informació i comunicació (TIC)" que respongui a la voluntat de promoure la capacitat digital de la ciutadania per tal de fomentar una societat del coneixement que sigui inclusiva, dinàmica i competitiva. La proposta queda definida en l'**Acord de Govern del 24 de maig de 2007**, on es planteja com a objectiu fonamental del projecte el fet d'oferir la possibilitat d'obtenir un certificat que permeti a la persona que n'és titular **acreditat davant qualsevol instància pública o privada la seva capacitat per actuar amb destresa en la societat de la informació, pel que fa a la seva activitat professional i en qualsevol altre àmbit**. Aquesta acreditació ha d'esdevenir el certificat oficial de referència a Catalunya".

D'aquesta manera es dibuixa la necessitat de desenvolupar una acreditació **oficial, adreçada a la ciutadania major de setze anys** independentment de la seva situació econòmica, laboral, professional, social o acadèmica, que capaciti la ciutadania per a la incorporació plena a la societat de la informació, que sigui el més **transversal** possible i que acrediti la **competència des del punt de vista general i no especialitzat**.

D'altra banda, una acreditació **orientada a competències**, ja que aquesta és l'única manera d'assegurar la integració de conceptes, aptituds, habilitats i procediments per a moure's en la societat de la informació i tenir accés a totes les oportunitats, possibilitats i recursos que les tecnologies de la informació i la comunicació ens poden oferir.

I, finalment, que **harmonitzi amb els diferents currículums existents i amb els sistemes de formació i qualificació professionals existents al nostre país**.

Tenint en compte el context tecnològic, social i econòmic en què ens movem, l'acreditació no només ha de ser útil per a mesurar l'estat de les competències de la ciutadania en referència a les TIC, sinó que ha de servir com a **impuls clau** per a:

- Evitar l'exclusió i minimitzar l'estratificació digital, fomentant l'alfabetització digital i l'adquisició de competències digitals.
- Fomentar la participació i l'exercici d'una ciutadania crítica en la societat digital.
- Millorar el desenvolupament professional per a incrementar la competitivitat.

2. Objectius i característiques de l'acreditació

Pel que fa als objectius que es volen assolir amb l'acreditació en Tecnologies de la Informació i Comunicació, destacaríem:

- Instituir un instrument que permeti a qualsevol ciutadà/ana acreditar uns coneixements, una perspectiva global de la societat de la informació i una capacitat efectiva d'utilitzar les TIC en les seves activitats habituals.
- Fomentar l'eficàcia en l'ús de les TIC.
- Afavorir la integració de les empreses i entitats en la dinàmica de la societat xarxa, gràcies a la generalització d'un estàndard en el mercat de treball.
- Obtenir un estàndard de referència a l'hora d'avaluar el grau de formació de la població.
- Fomentar una formació de qualitat.

El camí per a assolir els objectius esmentats estaria vinculat a una acreditació amb unes determinades **característiques bàsiques**:

- Adquisició de competència per sobre de coneixement estrictament instrumental i basat en productes concrets.
- Incorporar el coneixement de conceptes bàsics sobre la societat de la informació i el coneixement, la cultura digital i les bones pràctiques en aquest entorn.

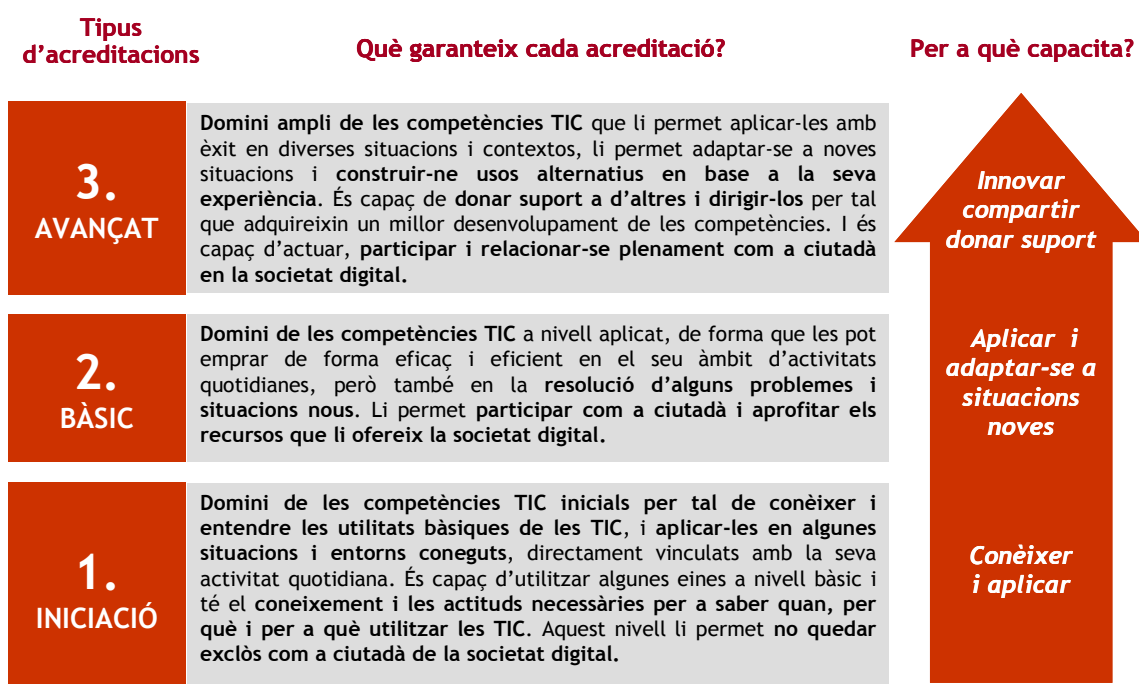
- Una perspectiva àmplia de les TIC no com a tecnologies sinó en la seva vessant de comunicació, informació i societat xarxa.
- Entendre les competències digitals com unes capacitats genèriques, com un punt a partir del qual el subjecte pot aprendre constantment i adaptar-se de forma dinàmica a l'entorn canviant.

3. Model d'acreditació proposat

El model estableix tres tipus d'acreditacions:

1. **Certificat d'Iniciació:** s'orienta a la inclusió en la societat digital.
2. **Certificat Bàsic:** és el nivell on pretenem que se situï la gran majoria de la població i garanteix una participació autònoma i crítica en la societat digital.
3. **Certificat Avançat:** implica un nivell de competència ampli que permet aprofitar plenament les possibilitats que ofereixen les TIC. Aquest nivell té un objectiu més professionalitzador, sense aspirar a cobrir continguts especialitzats en l'àmbit de les TIC, sinó propis d'un usuari de TIC i transversals a diverses professions.

El següent gràfic il·lustra els tres tipus d'acreditacions:

Pel que fa al seu contingut, **l'acreditació està basada en competències bàsiques digitals**, és a dir, competències que es fonamenten en el domini de les habilitats i els recursos tecnològics, així com les estratègies i procediments vinculats a les tecnologies de la societat de la informació i comunicació, i que han de permetre als ciutadans aplicar-les de forma selectiva en els diferents àmbits de la seva vida personal, laboral, social i acadèmica.

Les acreditacions s'estructuren a l'entorn de **8 competències bàsiques**, que s'han anomenat competències ACTIC, segons els nivells de certificació que s'han definit.

COMPETÈNCIES ACTIC	
C1	Cultura, participació i civisme digital
C2	Tecnologia digital i ús de l'ordinador i del sistema operatiu
C3	Navegació i comunicació en el món digital
C4	Tractament de la informació escrita
C5	Tractament de la informació gràfica, sonora i de la imatge en moviment
C6	Tractament de la informació numèrica
C7	Tractament de les dades
C8	Presentació de continguts

Per tal de facilitar-ne l'avaluació, cadascuna de les competències s'ha estructurat a l'entorn d'un seguit de **realitzacions competencials**, és a dir, aquells elements de la competència que expressen allò que es mobilitza a l'hora de desenvolupar una activitat o resoldre una situació concreta en què ens podem trobar. Cada competència es pot assolir en diferent grau: **nivells 1, 2, 3**. Per definir i mesurar que aquella competència es desenvolupa per a cada un dels nivells de la manera que esperem (en termes d'eficàcia i eficiència), s'han definit uns **indicadors** de les diferents realitzacions competencials i per a cada un dels nivells establerts per les diferents competències. D'aquesta manera, podrem establir clarament l'avaluació de cadascuna de les competències.

Finalment, **cada nivell de la competència té uns continguts associats**, segons siguin aquests **coneixements, procediments o actituds**, vinculats als indicadors del nivell.

L'estructura de competències i nivells a acreditar per cada certificat és la següent:

COMPETÈNCIES ACTIC		Certificat		
		INICIACIÓ	BÀSIC	AVANÇAT
C1	Cultura, participació i civisme digital			
C2	Tecnologia digital i ús de l'ordinador i del sistema operatiu			
C3	Navegació i comunicació en el món digital			
C4	Tractament de la informació escrita			Acreditar nivell 3 en dues competències a escollir
C5	Tractament de la informació gràfica, sonora i de la imatge en moviment			
C6	Tractament de la informació numèrica			
C7	Tractament de les dades			
C8	Presentació de continguts			

- El certificat d'Iniciació acreditarà les 6 primeres competències a seu nivell 1.
- El certificat Bàsic les 8 competències a nivell 2
- L'Avançat està estructurat modularment i suposa la suma de les competències del certificat Bàsic (nivell 2) més dues de les competències de la C4 a la C8, però en un nivell 3

4. Procés d'acreditació i sistema d'avaluació

S'han predefinit els processos de:

- Acreditació de les competències TIC
- Homologació de centres col·laboradors

Una part fonamental del model d'acreditació és el sistema d'avaluació, ja que ha de garantir el domini de les competències que s'acrediten i ha de donar resposta a les necessitats de la ciutadania i alinear-se amb l'estratègia i missió de l'acreditació, d'acord amb les següents característiques:

- **Accessibilitat:** serà accessible a tota la ciutadania tant pel que fa a l'accés territorial, temporal, com a l'accés a persones amb dificultats o disminucions.
- **Avaluació per competències:** avaluarà el domini de la competència digital com a conjunt de coneixements, procediments i actituds, al marge d'un context específic, incloent elements de cultura i civisme digital.
- **Desvinculació de programari concret:** avaluarà les habilitats i coneixements en TIC per sobre del domini d'eines i programari concret.

- **Usabilitat:** serà operatiu i senzill, tant per a l'usuari com per als centres gestors i els administradors del sistema.
- **Abast:** avaluarà de manera àgil i massiva grans col·lectius
- **Sostenibilitat:** econòmicament sostenible, considerant que s'avaluaran grans col·lectius.
- **Integració:** s'integrarà i articularà en la xarxa d'organismes i en els sistemes ja existents en l'administració pública.

El **mètode principal d'avaluació** serà una prova en línia, que es realitzarà de manera descentralitzada i asíncrona. El procés serà totalment automatitzat i no requerirà la participació de la figura de l'avaluador, el que permet acreditar de forma àgil grans col·lectius, i permet minimitzar les incidències i reclamacions. Cal **analitzar la viabilitat d'implantar el portafoli**, inicialment en àmbits determinats, com l'àmbit educatiu, i de fer-lo extensible a tot el sistema a mig termini.

L'**instrument** que permetrà portar a terme l'avaluació serà una **prova automatitzada en la plataforma que es determini**, amb estàndard SCORM. Es constituirà de manera aleatòria, combinant diversos tipus de preguntes, a realitzar en un temps limitat. La tipologia de preguntes d'avaluació i el temps disponible serà diferent per a cada certificat.

La prova **únicament es podrà realitzar en centres col·laboradors homologats** que garantiran la identitat de l'usuari que realitza la prova. Les seves característiques principals són les següents:

CRITERIS	NIVELL INICIAL	NIVELL BASIC	NIVELL AVANÇAT
Accessibilitat	Sí, en el grau que es defineixi		
Orientació de la construcció dels ítems	A avaluar el domini de la competència vs. coneixement de programari		
Orientació de l'avaluació	Mobilització de la competència vs. interacció exacta amb els menús o arquitectura del programari = no es penalitzaran els intents erronis si s'arriba al resultat previst		
Idioma	Català i castellà: Entorn d'avaluació, ítems i programari en imatges de suport		
Vinculació a programari	No	No	Sí: <i>MS-Office o OpenOffice*</i>
Requisits d'accés	Sense requisits	Sense requisits	Disposar del nivell bàsic
Modularitat	No	No	Sí
Durada / prova	60-90 min	120-150 min	45 min/ competència
Competències a avaluar	6	8	5

- Les proves per als certificats d'iniciació i bàsic no es vincularan a cap programari concret; es plantejaran preguntes independents d'un programari o versió concreta o que presentin sempre una configuració o funcionalitat homogènia en programari divers. Com a disseny gràfic de suport, s'empraran entorns de referència diversos: OpenOffice i MS Office.
- Per l'acreditació avançada l'usuari podrà escollir el programari de referència pel qual s'acreditarà: OpenOffice i MS Office i altres de complementaris per competències

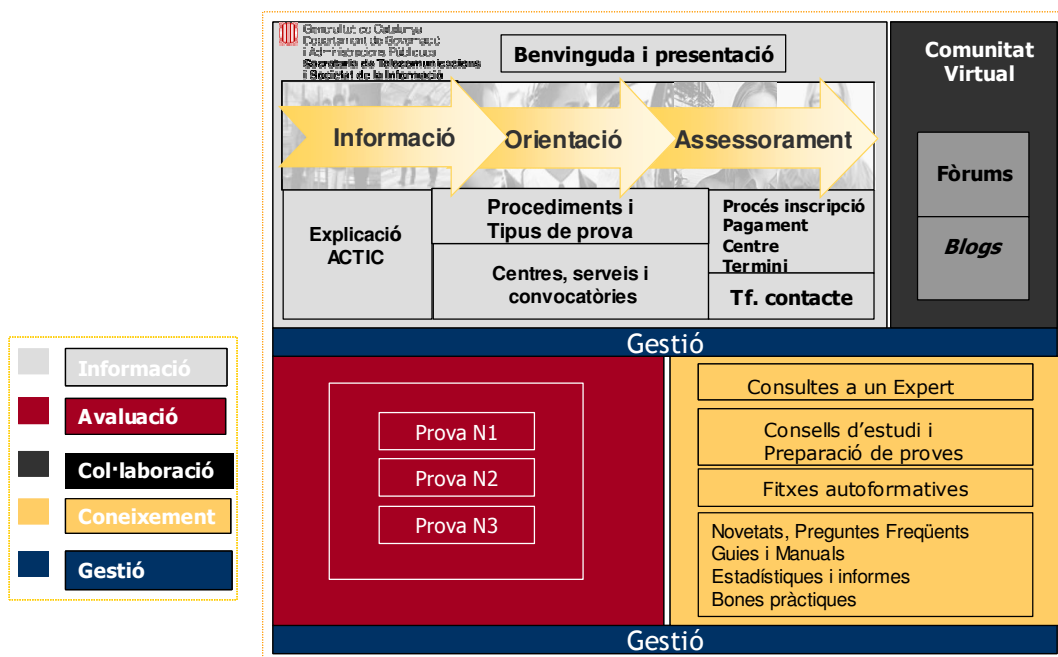
5. Suport tecnològic

Es preveu dissenyar un portal e-ACTIC, en què la tecnologia estarà al servei de tres aspectes:

- Uns continguts o materials avaluatius
- Una plataforma tecnològica (programari) de gestió LMS/LMCS
- Uns serveis que promoguin les diferents interaccions en el si de la solució.

El portal serà un espai per a la:

- Informació i orientació
- Col·laboració
- Gestió del coneixement
- Gestió del procés d'inscripció, realització de les proves i registre de resultats

Proposta del portal e-ACTIC

6. Correspondència i equivalències

Educació secundària obligatòria. Analitzats els continguts de la nova ordenació acadèmica¹, es pot establir una correspondència clara entre la competència en “tractament de la informació i competència digital” de l’ESO, amb el certificat de nivell Bàsic de l’ACTIC. La recomanació que es fa és no establir un reconeixement que acrediti de forma automàtica tots i cadascun dels alumnes que obtinguin el títol corresponent a l’Educació Secundària Obligatòria, però tampoc es creu convenient que hagin de realitzar la prova. Es planteja que el Departament d’Educació pugui articular un sistema d’acreditació de la competència a partir d’evidències concretes de cadascuna de les àrees curriculars. Per a aquest col·lectiu, doncs, es podria establir una via secundària d’acreditació basada en l’“avaluació per portafoli”.

Formació de persones adultes: l’ordenació acadèmica comparteix continguts amb la de l’ESO pel que fa al títol graduat en educació secundària, a partir del que queda concretat en la disposició addicional segona del Decret esmentat. Per aquest motiu, la recomanació de correspondència seria la mateixa que en l’ESO.

Sistema integrat de qualificacions professionals

L’Institut Català de les Qualificacions Professionals (ICQP) ha desenvolupat diverses qualificacions amb unitats de competència acreditables referents a continguts relacionats directament amb les tecnologies de la informació i la comunicació, algunes ja publicades en el Catàleg de Qualificacions i d’altres en fase d’incorporació. La unitat de competència de nivell 2 anomenada *Gestionar la informació i la documentació per mitjans informàtics* està publicada i associada a totes les qualificacions professionals de nivell 3 que el Catàleg conté pel que fa a la família *Administració i gestió*. En una primera anàlisi entenem que aquells qui acreditin la unitat de competència estan acreditant un nivell superior al d’iniciació d’ACTIC, si bé no assimilable totalment al nivell bàsic.

Altres

Altres equivalències o reconeixements amb itineraris formatius, titulacions i acreditacions, s’hauran d’estudiar cas a cas.

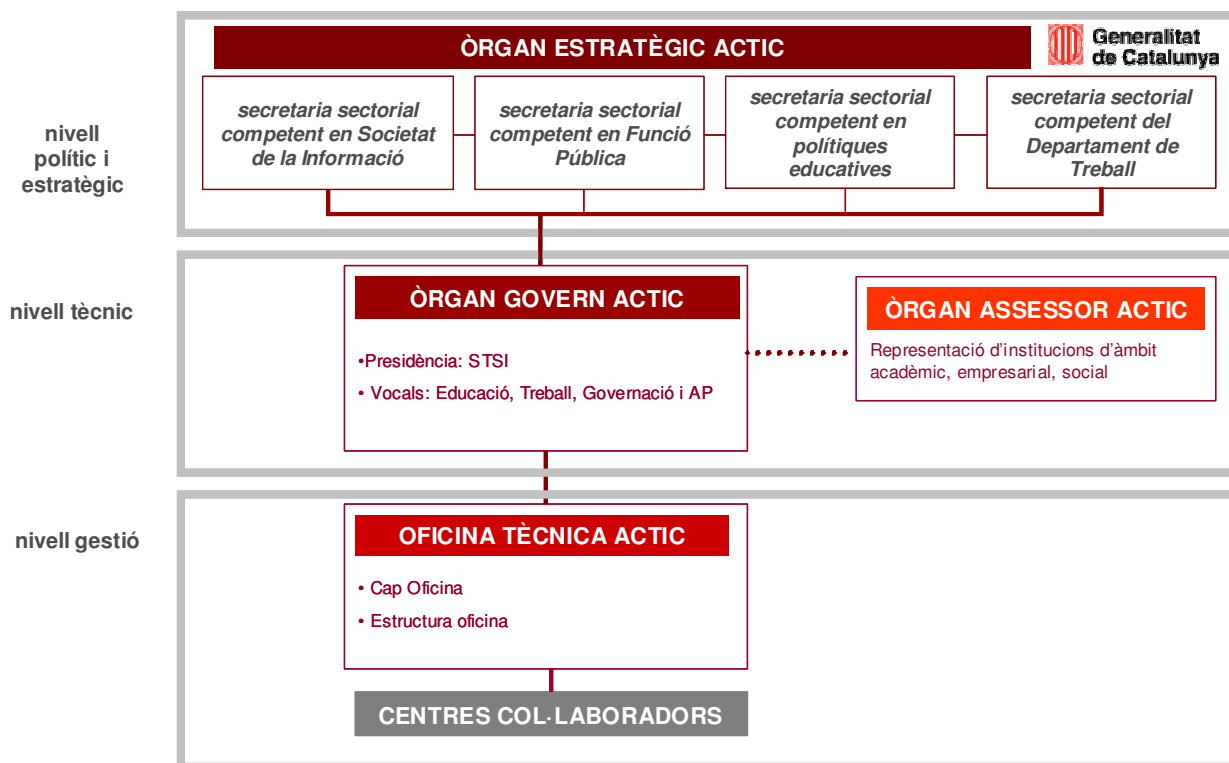
---

¹ Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s’estableix l’ordenació dels ensenyaments de l’educació secundària obligatòria

7. Estructura organitzativa

Característiques:

- Incorpora els **departaments competents en societat de la informació, funció pública, educació i treball**.
- Preveu un sistema per considerar les **aportacions i la participació consultiva** de les institucions i experts rellevants en l'àmbit de les TIC, establint els canals adequats, a través de l'òrgan assessor.
- Ha de ser **sostenible** pel que fa al seu cost, aprofitant al màxim els recursos ja existents.
- Serà fàcilment **modulable i flexible** pel que fa a la seva grandària, en funció de la demanda i de l'adaptació a l'evolució de la societat de la informació i les necessitats de la ciutadania.
- Es preveu amb un **horitzó temporal finit** pel que fa a la seva capacitat operativa, entès que després d'un període més o menys llarg haurà assolit els seus objectius.

Centres col·laboradors:

- El nombre de centres homologats serà **limitat**
- Titularitat: de totes aquelles xarxes de centres dependents de l'administració pública també podran ser homologats centres de titularitat privada.
- L'homologació **s'atorgarà per centre, a títol individual**, sempre que aquest compleixi tres condicions necessàries:
  1. Sol·licitud d'homologació formulada pel centre
  2. Compliment dels requisits mínims establerts
  3. Resultat positiu de la valoració tècnica. Aquesta permetrà gestionar les necessitats operatives del model i garantir criteris d'equilibri territorial i de representativitat.
- Es preveurà un **sistema de revocació** de la llicència com a centre col·laborador arran de la pèrdua de les condicions requerides com a centre col·laborador o en cas d'irregularitats o gestió inadequada del procés, detectada en el procés de seguiment.
- Els centres homologats **no percebran cap compensació econòmica** pel fet de prestar el servei de realització de les proves.

